

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.20.312/2007/5.szám

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla a **(másodfokon eljáró pártfogó ügyvéd neve, címe)** által képviselt **(felperes neve, címe)** alatti lakos felperesnek - a Dr. Vargha László ügyvéd által képviselt **(alperes neve, címe)** alatti székhelyű alperes ellen osztalék megfizetése iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2007. március hó 5. napján kelt 16.P.21.245/2006/20. számú ítéletével szemben a felperes részéről 27. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

(másodfokon eljáró pártfogó ügyvéd neve) és **(elsőfokon eljáró pártfogó ügyvéd neve)** ügyvédek munkadíját 6.000-6.000,- (Hatezer-Hatezer) Ft-ban állapítja meg.

Felhívja a Szegedi Ítéltábla Gazdasági Hivatalát, hogy ezen összegű pártfogó ügyvédi munkadíjakat a felperes személyes költségmentessége folytán az ellátmány terhére - számla ellenében - utalja ki **(másodfokon eljáró pártfogó ügyvéd neve, címe)** és **(elsőfokon eljáró pártfogó ügyvéd neve, címe)** pártfogó ügyvédeknek.

A le nem rótt 24.000,- (Huszonnégyezer) Ft fellebbezési eljárási illeték és a pártfogó ügyvédek munkadíja, mint állam által ellegezett költségek, az állam terhén marad.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S :

A felperes apja más személyekkel együtt 1946. október 6. napján megalakította a **(S...)** Szövetkezetet. A szövetkezet elnevezése jogszabályváltozások folytán utóbb **(Á...)** Szövetkezetre változott, amelyben a felperes szülei a tagsági viszonyukat fenntartották és ott 320,- Ft értékű alaprészejeggyel rendelkeztek. Azokat halálukat

követően 3 gyermekük - köztük a felperes is - örökölte meg. Az alperes küldöttgyűlése az 1992. március 28-án meghozott 5/1992. számú határozatával osztotta fel (nevesítette) a szövetkezet vagyonát, és a felperes részére szülei jogán 12.384,- Ft, míg saját jogán 10.817,- Ft, összesen 23.201,- Ft névértékű üzletrészt juttatott. Az alperes a vagyonnevesítés óta nem fizetett részesedést az üzletrész tulajdonosoknak.

A felperes keresetében kérte, kötelezze a bíróság az alperest arra, hogy a 23.201,- Ft névértékű szövetkezeti üzletrésze után fizessen meg részére 1992-től kezdődően osztalékot. Az általa igényelt osztalék összegét a perben meghatározni nem tudta.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy az alperesi szövetkezet még az 1992. évi I. törvény hatálya alá tartozó módon működik. Közgyűlése, illetve küldöttgyűlése 1992-től egyetlen évben sem hozott olyan határozatot, amely alapján osztalékot fizetett volna az üzletrész tulajdonosoknak.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Indokolásában utalt a szövetkezetekről szóló 1992. évi I. törvény (Sztv.) 20. § (1) bekezdésének f) pontjára, amely szerint a szövetkezet közgyűlésének hatáskörébe tartozik - egyebek mellett - az éves beszámoló elfogadása, valamint döntés az adózott eredmény felhasználásáról vagy a veszteség fedezetének forrásáról. A perben az alperes nyilatkozatával szemben a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy 1992. óta bármely évben a szövetkezet közgyűlése olyan határozatot hozott, amelyben az üzletrész tulajdonosok részére az adózott eredmény terhére osztalék kifizetéséről rendelkezett. Az a tény, hogy 1992. óta az alperes állítása szerint nem fizettek osztalékot, önmagában nem jogszabálysértő, mivel erről a szövetkezet legfőbb önkormányzati szerve, a közgyűlés határozhat.

Az ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és az alperes kereset szerinti marasztalását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte az Sztv. 56. § (1) bekezdésének rendelkezését, mivel az évente jogosítja osztalékra. Sérrelmezte, hogy a bíróság a felperes kérése ellenére nem szerezte be az alperesi eredmény kimutatásokat, amelyekből megállapítható, hogy milyen osztalék kifizetésekre került sor az alperesnél 1992. óta.

Az alperes ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Utalt az alperes elnökének az elsőfokú eljárásban becsatolt azon nyilatkozatára, amelyben kijelentette, hogy 1992 óta osztalékfizetésre nem került sor.

A fellebbezés **alaptalan.**

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, abból helytálló jogi következtetésre jutott. Az ítéletábrla ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján - annak helyes indokai szerint - hagyta helyben.

A fellebbezésben írtakkal kapcsolatosan: az Sztv. 20. § (1) bekezdésének f) pontja értelmében a közgyűlés hatáskörébe tartozik az éves beszámoló elfogadása, döntés az adózott eredmény felhasználásáról vagy a veszteség fedezésének forrásáról. A 45. § (1) bekezdésének a) pontja értelmében a tag alapvető joga, hogy vagyoni hozzájárulásával és egyéb érdekeltiségének megfelelően részesedjen a gazdálkodás

eredményéből. A 56. § (1) bekezdése szerint a szövetkezeti üzletrész a szövetkezet adózott eredményéből évente részesedésre jogosít.

A felperes érvelése azon alapult, hogy a törvény utóbbi rendelkezésére figyelemmel üzletrésze után automatikusan évente részesedésre jogosult. A bíróságnak ezért azt kellett vizsgálnia, az Sztv. kötelezően előírja-e minden esetben a beszámoló elfogadásakor a közgyűlésnek, hogy meghatározza az üzletrész tulajdonosoknak járó részesedés mértékét. Az Sztv. 68. §-a előírja, hogy a szövetkezet beszámolási és könyvvezetési kötelezettségére a számvitelről szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni. A számvitelről szóló korábbi, 1991. évi XVIII. törvény 25-26. §-a, illetőleg a jelenleg is hatályos 2000. évi C. törvény 34-40. §-a szabályozza a számviteli mérleg forrás oldalának a saját tőke könyvelésével kapcsolatos előírásait. Ebből megállapítható, hogy a gazdálkodó szervezet legfőbb szerve az eredmény (nyereség) felosztásakor nem csupán az egyes tulajdonosok részére történő kifizetésről dönthet, hanem növelheti saját tőkéjét, tartalékot képezhet vagy azt a korábbi veszteség fedezetére is fordíthatja. Az Sztv. ezt a kérdést az előbbiek folytán részletesebben nem szabályozza, de az 55. §-ához fűzött miniszteri indokolás szerint a szövetkezet működése során a közgyűlés dönt arról, hogy az adózott eredményből milyen arányt fordítsanak az üzletrész tőkenövelésére, a tartalék növelésére és a kifizetésre kerülő részesedésre. Az előbbiekből az következik, hogy nincs jogszabályi kötelezettsége a közgyűlésnek arra vonatkozóan, hogy a szövetkezet által elért eredményt vagy annak egy részét minden évben kizárólag az üzletrészek utáni részesedés kifizetésére fordítsa. Megjegyzi az ítéletábra, hogy a jelenleg hatályos, a szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény 59. §-a már részletesen szabályozza a szövetkezet adózás utáni eredménye felosztásának rendjét, amely lényegében megegyezik az Sztv. előbb idézett miniszteri indokolásával.

Tekintettel arra, hogy az alperesi szövetkezet nem köteles minden évben az adózott eredményt felosztani az üzletrész tulajdonosok között, a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperesnél 1992. óta közgyűlési határozat alapján bármikor sor került osztalékfizetésre, melynek során őt mellőzték (Pp. 164. § (1) bekezdés). Az alperes ezzel ellentétes nyilatkozatát azonban a felperes nem cáfolta, ezért a bizonyítás eredménytelensége az ő terhére esik.

A személyes költségmentesség kedvezményében részesült felperest az első- és másodfokú eljárásban pártfogó ügyvéd képviselte, erre tekintettel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése, valamint 14. §-a alapján rendelkezett az ítéletábra a fellebbezési eljárás során felmerült le nem rótt eljárási illeték, továbbá az általa kirendelt másodfokú eljárásban eljáró, illetőleg az általa felmentett elsőfokú eljárásban eljáró pártfogó ügyvédek számára a 7/2002. (III.30.) IM rendelet 1. § (3) és (4) bekezdése, az 5. § (1) bekezdésének b) pontja, (2) és (6) bekezdése, valamint a 2006. évi CXXVII. törvény 58. § (4) bekezdése figyelembevételével megállapított és kiutalni rendelt pártfogó ügyvédi munkadíjak viseléséről.

Szeged, 2007. október hó 26. napján

Dr. Kemenes István sk.
a tanács elnöke

Dr. Hámori Attila sk.
előadó bíró

Dr. Mányoki Zsolt sk.
táblabíró